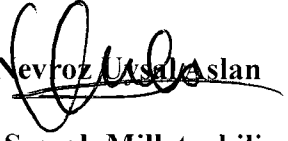

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz Tunç* tarafından Anayasanın 98. TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim
12.05.2025.

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak Milletvekili

Mücahit Orhan, 14 yaşında geçirdiği bir elektrik kazası sonucu %75 oranında kalıcı engelli hale gelmiş, sağ kolunu kullanamayan, vücudunda ciddi yanık izleri taşıyan ve hareket kabiliyeti ileri derecede kısıtlı bir kişidir.

Mücahit Orhan, Van 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2016/366 E. ve 2017/178 K. sayılı dosyası kapsamında çeşitli suçlardan toplam 24 yıl 59 ay 10 gün hapis cezası verilmiş ve karar 18/06/2018 tarihinde kesinleşmiştir. Akabinde, 24/10/2019 tarihinde yürürlüğe giren 7188 sayılı Yasanın 29. ve devamı maddeleri uyarınca, Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun, 28,31 ve 32. maddesinde yer alan suçlar temyiz edilebilir suçlar kapsamına alınmıştır. Bu kapsamda verilen hüküm bahse konu suçları içerdiğinden Orhan'ın temyiz talebinin kabulüne karar verilerek ilk derece mahkemesi tarafından verilen karar ile 30/10/2019 tarihinde bu suçlar bakımından infaz durdurulmuştur. Bu aşamada dosya temyizdedir ve hâlen Yargıtay incelemesindedir. Bu nedenle, masumiyet karinesi gereğince Orhan'ın tutukluluk hâlinin sürdürülmesi istisnai bir uygulama olmalı iken, yaklaşık yedi yıldır cezaevinde tutulmaktadır.

Orhan, ağır sağlık sorunları nedeniyle bugüne kadar birçok ameliyat geçirmiştir. Bu ameliyat süreçlerinin takibi ve tedavi olanaklarına erişimi sağlamak amacıyla Van Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nden Sincan 2 No'lu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevi'ne sevk edilmiştir. Ancak sevk edilen cezaevinde de sağlık hakkına erişimi yeterince sağlanamamaktadır.

Yaklaşık yedi yıldır cezaevinde tutulan Mücahit Orhan hakkında cezanın kesinleşmemiş olması dikkate alındığında, uzun tutukluluk hâli artık bir cezalandırma biçimine dönüşmüştür.

Anayasa'nın 17., 19. ve 56. maddeleri ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. ve 5. maddeleri gereğince hem sağlık hakkı hem de kişi özgürlüğü ve güvenliği açısından ağır hak ihlallerine yol açan bu durumun ivedilikle giderilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Mücahit Orhan hakkında, sağlık durumu nedeniyle bugüne kadar kaç defa hastane sevki gerçekleştirilmiştir? Hangi ameliyatlar yapılmıştır?
- 2- Mücahit Orhan'ın cezaevi koşullarında kişisel bakımını ve tedavisini sürdürebilmesi mümkün müdür? Bakanlığınızca bu konuda bir değerlendirme yapılmış mıdır?
- 3- Mücahit Orhan'ın sağlık durumuna ilişkin olarak Adli Tıp Kurumu veya başka bir sağlık kurulundan alınmış raporlar var mıdır? Varsa bu raporlar cezaevi koşulları açısından ne yönde değerlendirme içermektedir?
- 4- 5275 sayılı Kanun'un 16. maddesi gereği cezanın infazının ertelenmesi için Bakanlığınız nezdinde herhangi bir başvuru olmuş mudur? Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından re'sen işlem başlatılmış mıdır?
- 5- Yaklaşık yedi yıldır süren tutukluluk hâli, kesinleşmemiş bir hüküm söz konusu olduğundan, Bakanlığınızca kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı bakımından nasıl değerlendirilmektedir? Bu durumun bir hak ihlali oluşturduğuna dair bir inceleme yapılmış mıdır?